

ЗАСТОСУВАННЯ МОВИ R ДЛЯ АНАЛІЗУ СТАТИСТИЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НАВЧАЛЬНОЇ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ

Павленко Лілія Василівна

Кандидат педагогічних наук, доцент
(Бердянський державний педагогічний університет)

Павленко Максим Петрович

Кандидат педагогічних наук, доцент
(Бердянський державний педагогічний університет)

Венецький Дмитро Сергійович

Студент факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти
(Бердянський державний педагогічний університет)

Актуальність. Пошук шляхів і засобів підвищення якості освіти – предмет багатьох педагогічних досліджень. Застосування статистичних методів для аналізу якості навчання дозволяє отримати відомості про основні закономірності процесу навчання у вищому навчальному закладі, виявити зв'язок різних компонентів цього процесу між собою, визначити чинники, що вимагають першочергової уваги. Проте, комерційні продукти світового рівня типу Statistica вимагають істотних матеріальних витрат. Тому актуальним є вибір і використання вільно розповсюджуваних програмних продуктів, що мають ліцензією GNU General Public License.

Мета і методи дослідження. Визначити основні можливості мови R для аналізу статистичних показників навчальної успішності студентів

Сутність дослідження. Одним з продуктів, що відповідають високим сучасним вимогам, є RStudio – вільне середовище розробки програмного забезпечення з відкритим вихідним кодом для мови програмування R, яке призначене для статистичної обробки даних і роботи з графікою.

До його переваг можна віднести:

- обробка великих масивів даних;
- графічні можливості надання результатів досліджень;
- можливість самостійного написання необхідних функцій;

Недоліки, що відзначаються рядом користувачів:

– на відміну від більшості комерційних програм, R не має графічного інтерфейсу, тому потрібно знати необхідні для роботи функції і синтаксис мови програмування.

Для оцінки ступеня застосовності середовища моделювання R можна проаналізувати показники навчальної успішності студентів.

Успішність студентів – це багатовимірне явище, тому його дослідження необхідно проводити із застосуванням багатовимірних методів, зокрема, прийомів кореляційно-регресійного аналізу. Як правило, незалежні змінні в регресійних моделях мають безперервні області зміни. Однак в дослідженні

успішності потрібно брати до уваги якісні ознаки, які можуть приймати всього два значення або дискретну множину значень.

В якості незалежних змінних були відібрані:

- шкільний середній бал;
- наявність роботи (так – 1, ні – 0);
- кількість вільного часу (мало – 1, багато – 5)
- місце проживання (у будинку з батьками – 1, інше 0);
- фінансове становище (погано – 1, добре – 5);
- мета навчання (диплом – 1, інше 0);
- здоров'я студента (погано – 1, добре – 5);

Для отримання регресійної моделі успішності студентів був обраний метод покрокової регресії, який дозволяє з множини незалежних змінних відібрати тільки ті, які найбільш значимі для адекватного опису багатопараметричної регресії.

Побудувати модель лінійної регресії можна за допомогою функції `lm`, яка приймає у якості параметрів список назв змінних, які будуть враховуватися при побудові моделі.

Отримані коефіцієнти дозволяють зробити висновок, що найбільший вплив на успішність надає фактор «шкільний середній бал», оскільки основи успішності студента у вищому навчальному закладі закладаються ще в школі. Другим за значимістю стимулом до навчання є можливість отримання стипендії (фінансове становище).

Висновок: Визначені основні основні можливості мови R для аналізу статистичних даних шляхом побудови регресійної моделі навчальної успішності студентів.

Література

1. Храмов Д. А. Сбор данных в интернете на языке R. – М.: ДМК Пресс, 2017. – 283 с.
2. А. Б. Шипунов, Е. М. Балдин. Наглядная статистика. Используем R! [Електроний ресурс] // <http://ashipunov.info/shipunov/school/books/rbook.pdf>